

Rīcības plāna struktūra

Galvenās sadaļas:

- CO₂ EMISIJU SĀKOTNĒJAIS PĀRSKATS, BĀZES GADA IZVĒLE UN EMISIJU PROGNOZE LĪDZ 2020.GADAM
- ENERGOPATĒRIŅA SAMAZINĀŠANAS UN ENERGOEFĒKTĪVĪTĀTES PAAUGSTINĀŠANAS PASĀKUMI
- ATJAUNOJAMO ENERGORESURSU IZMANTOŠANA

Sadaļas pasākumiem ieviešanas nodrošināšanai:

- Vadības struktūras Rīcības plāna ieviešanai;
- Sabiedrības iesaistīšana Rīcības plāna realizācijā;
- Iespējamie finanšu instrumenti un finanšu apjomi Rīcības plāna ieviešanai;
- ES, valsts un pašvaldības atbalsta pasākumi Rīcības plāna ieviešanai;
- Nepieciešamie likumdošanas un reglamentējošie dokumenti Rīcības plāna ieviešanai.

Rīcības plāna izstrāde koordinēta projekta konsorcijs pilsētu sadarbības ietvaros.

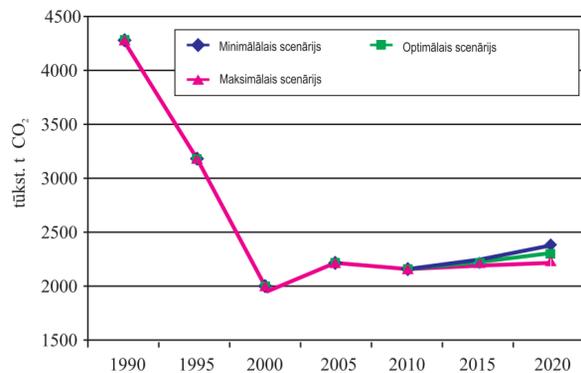

Par bāzes jeb references gadu Rīgai izvēlēts 1990. gads, kas sakrīt ar bāzes gada izvēli lielākai daļai Eiropas pilsētu.

CO₂ emisiju noteikšanai izvēlēti gadi ar 5 gadu intervālu.

Pasākumu ieviešanas prognozei izvēlēti 3 prognožu līmeņi – minimālais, optimālais un maksimālais. Kā pamats Rīgas saistībām pieņemta minimālā prognoze.

CO₂ emisiju bilance 1990.-2020.gadam

Scenārijs	Faktiskās emisijas 1990.g.tūkst. t CO ₂	Prognozētās emisijas 2020.g. tūkst. t CO ₂	Samazinājums pret bāzes gadu%
Minimālais	4295	2377	44,7
Optimālais	4295	2307	46,3
Maksimālais	4295	2239	47,9

Rīgas saistības, parakstot Pilsētu Mēru paktu – samazināt CO₂ emisijas > 20%

Izpildes prognoze uz 2020.gadu – > 40%

Rīgā liela uzmanība veltīta velotransporta attīstībai, ieviesti velosipēdu un gravitomobiļu nomas pakalpojumi, attīstās velosistēma, tiek ierīkotas velotransporta stāvvietas. Aktīvi izvērsti velotransporta popularizēšanas pasākumi, tostarp dalība ik gadus Eiropas mobilitātes nedēļā u.c.

Kondensācijas ekonomaizers aiz ūdens sildkatla KVG-M100 siltumcentrālē „Imanta” (2009.g.)

Galvenie pasākumi energoefektivitātes paaugstināšanai un atjaunojamo energoresursu izmantošanai ražošanas procesā:

- Dūmgāzu siltuma utilizācija siltumvotos, uzstādot kondensācijas ekonomaižerus;
- Absorbcijas tipa siltumsūkņa izmantošana koģenerācijas bloka energoefektivitātes palielināšanai;
- Koksnes biomasas izmantošanas palielināšana.

Absorbcijas tipa siltumsūknis koģenerācijas blokā siltumcentrālē „Imanta” (2010.g.)

Siltumapgāde

Siltumapgādes nodrošināšana pilsētā ir pašvaldības funkcija. 77% no centralizēti piegādātās siltumenerģijas izmanto dzīvojamu māju apkurei un karstā ūdens sagatavošanai. No kopējā centralizētās siltumapgādes patēriņa >90% tiek izstrādāts augsti efektīvā koģenerācijas režīmā. Siltumtīklu kopgarums – ap 900 km. Siltumenerģijas zudumi siltumtīklos nepārsniedz 13% no tīklā nodotā siltumenerģijas daudzuma.

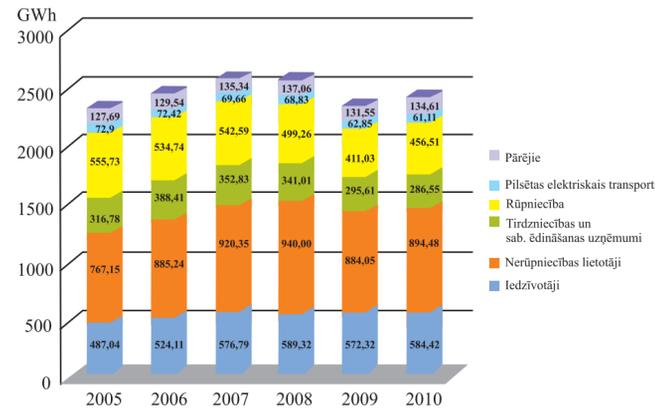
Elektroapgāde

Elektroapgādi nodrošina valsts A/s „Latvenergo”. Rīga elektroenerģiju saņem no Rīgas HES, modernizētajām Rīgas TEC-1 un Rīgas TEC-2, SC ”Imanta” un citām nelielām koģenerācijas stacijām, kā arī biomasas koģenerācijas bloka SC „Daugavgrīva”, biogāzes koģenerācijas stacijām notekūdeņu attīrīšanas kompleksā „Daugavgrīva” un cieta atkritumu poligonā „Getliņi”.

Rīgā ierīkotas 3 publiski pieejamas elektromobiļu uzlādes stacijas, regulāri tiek izmantoti lēngaitas elektromobiļi tūrisma nozarē, A/s „Latvenergo” iegādājies 2 pirmos elektromobiļus elektromontieru vajadzībām, pilsētā reģistrēti privātie elektromobiļi un hibridautomobiļi.

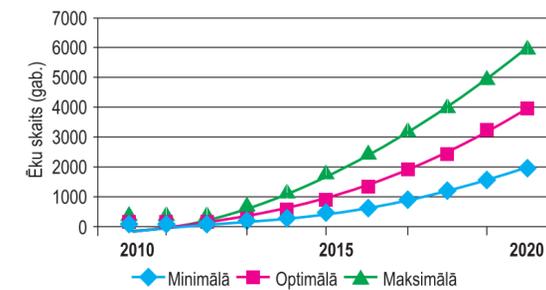
Lietotājiem realizētā elektroenerģija pa patērētāju grupām

Ēku renovācija

Rīgā neatliekami vajag **renovēt ap 6000 daudzdzīvokļu namu** ar kopējo platību ap 12 milj.m². Faktiski renovācija uzsākta tikai 2008.gadā un līdz 2010.gadam renovēta 21 daudzdzīvokļu māja. Renovācijas procesā ir vēl 9 mājas un vairāki desmiti namu ir pieteikti renovācijai. Renovācijas process ir sācies gausi un tā aktivizēšanai Rīcības plānā paredzēta pašvaldības Rotācijas fonda veidošana un atbalsts ESKO procesa attīstībai privātā un pašvaldības līmenī.

Prognozētā māju renovācijas dinamika Rīgā:

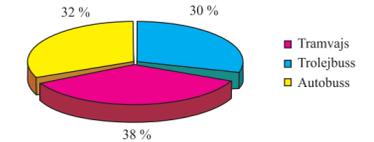

Pašvaldībai Rīgā pieder **vairāk kā 400 publisko ēku**. Līdz 2010.gadam ir veikta 49 publisko ēku kompleksā renovācija, galvenokārt tiek renovētas skolas un pirmsskolas izglītības iestādes. Atjaunotas daudzas kultūrvēsturiskas ēkas, tostarp Opera, Nacionālais teātris, M.Čehova Rīgas krievu teātris, VEF kultūras pils u.c. Atjaunošanas procesā ir tādas pilsētai nozīmīgas ēkas kā Mākslas muzejs, kultūras centrs „Ziemeļblāzma” u.c.

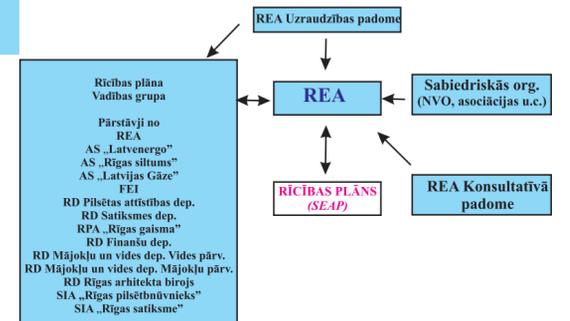

Rīgā dominējošais ir elektrotransports ar atjaunotu trolejbusu parku. Kopš 2010.gada pilsētā uzsākta tramvaju parka nomaiņa pret zemās grīdas tramvajiem. Atjaunots arī autobusu parks un noris pētījumi to iespējama piemērošanai darbam ar biogāzi.

Sabiedriskais transports

Vadības struktūras Rīcības plāna ieviešanai

Sagatavoja Rīgas p/a „Rīgas enerģētikas aģentūra” (REA) 2011.g. Par saturu atbild REA. Datortalikums un druka SIA „Aģentūra VB Plus”.

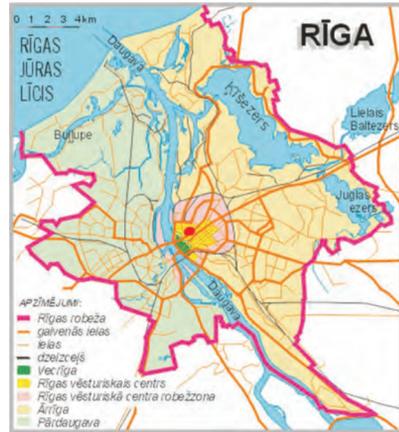

Rīgas domes priekšsēdētājs Nils Ušakovs:
„Rīga ir skaista un zaļa pilsēta, un rīdnieku iespējas, izmantojot Rīcības plāna pasākumus energoefektivitātes celšanai un atjaunojamo energoresursu izmantošanai, ir veidot to vēl pievilcīgāku”.

RĪGA – Latvijas Republikas galvaspilsēta pie Baltijas jūras Rīgas jūras līča, kuras dibināšanu skaita no 1201.gada, ar vēsturisko centru, kas ir pasaules kultūras mantojumu sarakstā. Rīga ir arhitektūras šedevrs – jūgendstila pērle. Iedzīvotāju skaits 2009.gadā – 713 016 (ap 30% no valsts iedzīvotāju kopskaita).

Rīga ir nozīmīgs tranzīta mezgls ar attīstītu lidostu, ostu un dzelzceļa tīklu sistēmu. Rīgai cauri iet tranzīta ceļi uz Latvijas ostām. Lai atslodotu Rīgas centru, 2008.gadā nodots ekspluatācijā Dienvidu tilts, uz kuru novirzītas tranzīta kravu plūsmas.

Pēc statistikas datiem 1995.gadā Rīgā bija 23 035 dzīvojamās ēkas ar 241 520 dzīvokļiem un kopējo platību – 16,234 milj. m².

Rīga ir ūdeņiem bagāta, zaļa pilsēta ar izvērstu parku sistēmu un atpūtas zonām, kā arī pieguļošiem mežu masīviem, kas nodrošina iedzīvotājiem atbilstošu dzīves kvalitāti.

Rīgas īpatsvars Latvijas rūpniecībā stabili saglabājas virs 50%. Viena no lielākajām apstrādes rūpniecības nozarēm Rīgā ir pārtikas rūpniecība. Stabili vietu ieņem mēbeļu ražošana. Darbojas poligrāfijas, izdevējdarbības un ierakstu producēšanas nozares. Sava vieta ir tekstilrūpniecībai un citiem rūpnieciskās produkcijas veidiem. Pietiekami liels ir būvdarbu apjoms.

Rīgā darbojas divas valsts lielākās koģenerācijas stacijas – Rīgas TEC-1 un Rīgas TEC-2, kas nodrošina elektroenerģijas ražošanu ap 20% no valstī patērētās enerģijas un 70% no Rīgas centralizētai siltumapgādei nepieciešamās siltumenerģijas.

Galvenais siltumapgādes veids Rīgā – centralizētā siltumapgāde, kas sedz ap 76% no patērētā siltumenerģijas apjoma, kā kurināmo izmantojot dabasgāzi un nelielos apjomos arī koksnes šķeldu.

Centralizēto siltumapgādi pilsētā nodrošina AS „Rīgas siltums”, kas atlikušos 30% siltumenerģijas saražo savās 5 siltumcentrālēs ar jaudu 50-402,4 MW, 8 vidējas jaudas – 1-50 MW katlu mājās un 29 automatizētās katlu mājās ar jaudu, mazāku par 1 MW.

Ar koksnes šķeldu strādājoša siltumcentrāle „Daugavgrīva”

Rīga kā pirmā Eiropas valstu galvaspilsēta Pilsētu mēru pakta parakstīja 2008.gada 30.septembrī.

Saistības Rīgai, parakstot Mēru pakta:

20-20-20 uz 2020

t.i., uz 2020.gadu pilsēta appēms vismaz par 20% samazināt CO₂ emisijas, ko panāk, sasniedzot par 20% energoefektivitātes uzlabojumu un 20% no izmantojamās enerģijas apjoma piesaistot atjaunojamus energoresursus.

2009.gada 10.februārī Briselē, svinīgajā Mēru pakta parakstīšanas ceremonijā Eiroparlamenta telpās

Izpildot Mēru pakta saistības, Rīga kopš 2008.gada nogales uzsāka darbu pie Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna 2010.-2020.gadam (Rīcības plāns) izstrādes. Rīcības plāns apstiprināts Rīgas domē 2010.gada jūlijā.

Rīcības plāns izstrādāts starptautiskā INTERREG IVA projekta „Centrālā Baltijas reģiona valstu galvaspilsētu ieguldījums Pilsētu mēru pakta īstenošanai” (COMBAT) (PVS ID 2621) ietvaros, sadarbojoties konsorciā četru Centrālo Baltijas jūras valstu galvaspilsētām – Stokholmai (Zviedrija) - vadošā, Rīgai (Latvija), Helsinkiem (Somija) un Tallīnai (Igaunija).

Rīcības plāns izstrādāts Rīgas p/a **Rīgas enerģētikas aģentūras** (REA) vadībā, sadarbojoties ar **Fizikālās enerģētikas institūtu** (FEI) un A/s **Rīgas siltums**, kā arī ar energoapgādes organizācijām, Rīgas domes institūcijām, servisa firmām un ekspertiem.

Rīcības plāna sabiedriskā apspriešana Rīgas domes sēžu zālē 2010.gada maijā

Rīcības plāna ieviešanu uzsākot organizēt un vadīt Rīgas p/a **Rīgas enerģētikas aģentūra** (Rīgas domes 11.09.2010. lēmums Nr.2204, p.1).

Kontaktinformācija:
 Rīgas pašvaldības aģentūra
 „Rīgas enerģētikas aģentūra”,
 Brīvības iela 49/53, Rīga, LV-1010
 Tālrunis: 67012350, fakss: 67181171
 e-pasts: rea@riga.lv www.rea.riga.lv

Rīgas pilsētas ILGTSPĒJĪGAS ENERĢĒTIKAS RĪCĪBAS PLĀNS 2010.-2020.gadam

